

Informácia o zámere podpory národného projektu s názvom „Využitie geotermálnej energie v Košickej kotline“ z Fondu na spravodlivú transformáciu

Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (ďalej len „MIRRI SR“) predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) materiál „Informácia o zámere podpory národného projektu s názvom „Využitie geotermálnej energie v Košickej kotline“ z Fondu na spravodlivú transformáciu“ s cieľom informovať vládu SR o zámere MIRRI SR podporiť projekt strategického významu s názvom „Využitie geotermálnej energie v Košickej kotline“ z Programu Slovensko 2021 – 2027, konkrétne zo zdrojov Fondu na spravodlivú transformáciu (ďalej len „FST“).

MIRRI SR navrhuje projekt podporiť formou národného projektu, ktorý v zmysle zákona č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, realizuje na návrh poskytovateľa prijímateľ schválený Komisiou pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko 2021 – 2027 pre Fond na spravodlivú transformáciu (ďalej len „Komisia pre FST“).

Komisia pre FST, ktorej zastúpenie zohľadňuje princípy partnerstva, v zmysle čl. 2 štatútu schvaľuje zábery národných projektov vrátane prijímateľa. Zasadnutie, na ktorom Komisia pre FST bude rokovať o schválení záberu národného projektu s názvom „Využitie geotermálnej energie v Košickej kotline“ sa uskutoční dňa 12. júla 2023. Členovia Komisie pre FST, ktorým bol návrh záberu národného projektu zaslaný 10 pracovných dní pred zasadnutím, majú možnosť návrh záberu pred jeho schvaľovaním pripomienkovať.

V prípade schválenia záberu národného projektu Komisiou pre FST na zasadnutí 12. júla 2023 bude môcť poskytovateľ, ktorým je MIRRI SR, pristúpiť k príprave a vyhláseniu výzvy v priebehu leta tohto roku.

I. Bližšie informácie k záberu národného projektu

1.1 Cieľ projektu

Cieľom projektu je využiť potenciál geotermálnej energie v Košickej kotline a priviesť teplo z geotermálnych vrtov pri obci Ďurkov do horúco-vodnej siete systému centralizovaného zásobovania teplom (ďalej len „SCZT“) v meste Košice do roku 2026. **Cieľovou skupinou** sú koneční spotrebitelia tepla z SCZT Košice, teda približne **171 tisíc obyvateľov**.

Projekt je zároveň strategickým záberom spoločnosti MH Teplárenský holding a.s. (ďalej len „MH TH“) v oblasti dekarbonizácie a ukončenia spaľovania uhlia v závode tepláreň Košice. Žiadateľom národného projektu je MH TH a partnerom národného projektu je spoločnosť Geoterm Košice a.s..

1.2 Stručný popis realizácie projektu

Projekt je zložený z dvoch častí:

1. výstavba 3 nových geotermálnych vrtov a sprevádzkovanie 3 existujúcich vrtov pri obci Ďurkov spoločnosťou Geoterm Košice, a. s. o **celkovej inštalovanej kapacite 30 MW_t**.

2. výstavba výmenníkovej stanice a teplovodu o dĺžke 15 km z miesta geotermálneho zdroja pri Ďurkove do teplárne v Košiciach spoločnosťou MH Teplárenský holding, a. s.

Projekt rieši akútny problém závislosti SR na dovoze fosílnych palív a ich využívania v oblasti teplárstva. Tento projekt podporí odklon od fosílnych palív a zvýši využívanie obnoviteľných zdrojov energie (ďalej len „OZE“). V prípade zrealizovania tohto projektu by išlo o **najväčší zdroj geotermálnej energie na území SR**, čo je dôležité aj v kontexte diverzifikácie zdrojov v teplárni v Košiciach, ktorá je jedna z najväčších teplární v strednej Európe.

Na základe príkladov dobrej praxe obdobných projektov napr. v mestách Galanta a Veľký Meder je možné očakávať, že pridanou hodnotou tohto projektu bude stabilizácia cien tepla pre obyvateľov mesta Košice, ktorí budú konečnými užívateľmi výhod realizácie projektu. Geotermálny zdroj energie, ktorý si síce vyžaduje vyššie vstupné investície, je z dlhodobého hľadiska stabilným a udržateľným zdrojom tepla s nízkymi prevádzkovými nákladmi, čo sa prirodzene odráža v cene tepla pre konečných spotrebiteľov.

Predpokladaná inštalovaná kapacita nového geotermálneho zdroja je približne 30 MW_t, čím sa vyrobí približne **180 GWh tepla ročne**. **To predstavuje takmer ¼ podiel na celkovej dodávanej energii do košickej teplárne. Celkový podiel OZE na výrobe tepla pre Košice by sa realizáciou tohto projektu zvýšil až na 42 %**. Projekt má pritom potenciál a vytvára nevyhnutné predpoklady na ďalšie využívanie zdrojov geotermálnej energie, a to až do 90 MW_t, čím by sa podiel výroby tepla z geotermálnej energie pre Košice zvýšil v strednodobom výhľade až na 50 %. Okrem toho realizáciou tohto projektu by sa mala znížiť spotreba fosílnych palív (uhlia a plynu) v teplárni a tak následne znížiť emisie CO₂ teplárne ročne až o **54 000 ton**. Projekt taktiež počíta aj s následným využitím zvyškového tepla na poľnohospodárske, rekreačné a iné účely v okolitých obciach pozdĺž trasy teplovodu. V neposlednom rade projekt prispeje k boju proti energetickej chudobe tým, že ceny tepla pre konečných spotrebiteľov budú z tohto zdroja stabilné v porovnaní s plynom alebo uhlím.

Indikatívna investičná náročnosť projektu: 87,7 mil. EUR

Počet vytvorených pracovných miest: 16

Predpokladaný časový rámec ukončenia projektu: 2026

Na podporu geotermálnej energie a rozvodov tepla je v rámci **FST** pre Košický samosprávny kraj vyčlenená indikatívna alokácia **56,1 mil. EUR**.

1.3 Pripravenosť projektu

Pripravenosť žiadateľa a partnera projektu je vysoká. Spoločnosť Geoterm Košice, a. s. disponuje všetkými platnými povoleniami (EIA, územné rozhodnutie, stavebné povolenie) a je pripravená na realizáciu svojho projektu. MH TH disponuje taktiež kompletnou projektovou dokumentáciou a právoplatným stavebným povolením na stavbu teplovodu. Momentálne je MH TH aj Geoterm Košice, a.s. vo finálnej fáze aktualizácie projektovej dokumentácie a prípravy štúdie uskutočniteľnosti za pomoci technickej asistencie Európskej investičnej banky – Jaspers. Obe spoločnosti deklarovali schopnosť projekt zrealizovať do konca roku 2026, čo je kľúčové z pohľadu potreby čerpania takmer 70 % zdrojov FST do roku 2026.

1.4 Bližšie informácie o žiadateľovi/partnerovi projektu

Žiadateľ projektu: MH TH

- je štátna akciová spoločnosť, ktorá v roku 2022 zavŕšila proces zlúčenia šiestich teplárenských spoločností v SR - spoločnosť je v 100 % vlastníctve Ministerstva hospodárstva SR;
- je prevádzkovateľom zdrojov, primárnych a časti sekundárnych rozvodov SCZT mesta Košice a je držiteľom oprávnení na podnikanie v tepelnej energetike v rozsahu výroba tepla a rozvod tepla a elektroenergetike;
- hlavným predmetom činnosti je efektívne prevádzkovanie a modernizácia zdrojov tepla a elektrickej energie, ako aj SCZT. Súčasťou schválenej stratégie spoločnosti je úplná dekarbonizácia a účinná transformácia existujúcich zdrojov na OZE;
- projekt transformácie zdrojov v závode MH TH v Košiciach si kladie za cieľ nahradenie časti výroby tepla a elektrickej energie z fosílnych palív nákupom tepla z geotermálnych vrtov, ktoré sa nachádzajú vo vzdialenosti 15 km od mesta Košice, v ktorom MH TH prevádzkuje rozvody centrálneho zásobovania teplom.

Partner projektu: Geoterm Košice, a.s.:

- vlastník geotermálnych vrtov
- väčšinovým vlastníkom spoločnosti je SPP Infrastructure, a.s., v ktorej má 51 % podiel akcií štátny podnik Slovenský plynárenský priemysel a 49 % podiel akcií patrí energetickej skupine EPH
- držiteľom právoplatného Rozhodnutia o určení prieskumného územia „Košická kotlina“ vydaného Ministerstvom životného prostredia SR 10.8.2020 pod spisovým číslom 8023/2020-5.3, ktoré ho oprávňuje vykonávať geologické práce na vymedzenom území s rozlohou 84,66 km². Spoločnosť overila ložisko horúcej geotermálnej vody v oblasti geotermálneho strediska Svinica-Ďurkov).

29.10.2021 bolo podpísané Memorandum o spolupráci, medzi Ministerstvom hospodárstva SR, mestom Košice a SPP Infrastructure a.s.. V tomto memorande sa zúčastnené strany spoločne zaväzujú k spolupráci pri výstavbe zariadení na využívanie tepla z už zrealizovaných

3 vrtov ako aj z nových geotermálnych zdrojov a pri prevádzke technických a technologických zariadení, umožňujúcich ťažbu a využitie geotermálnej vody na výrobu tepla pre SCZT Košice.

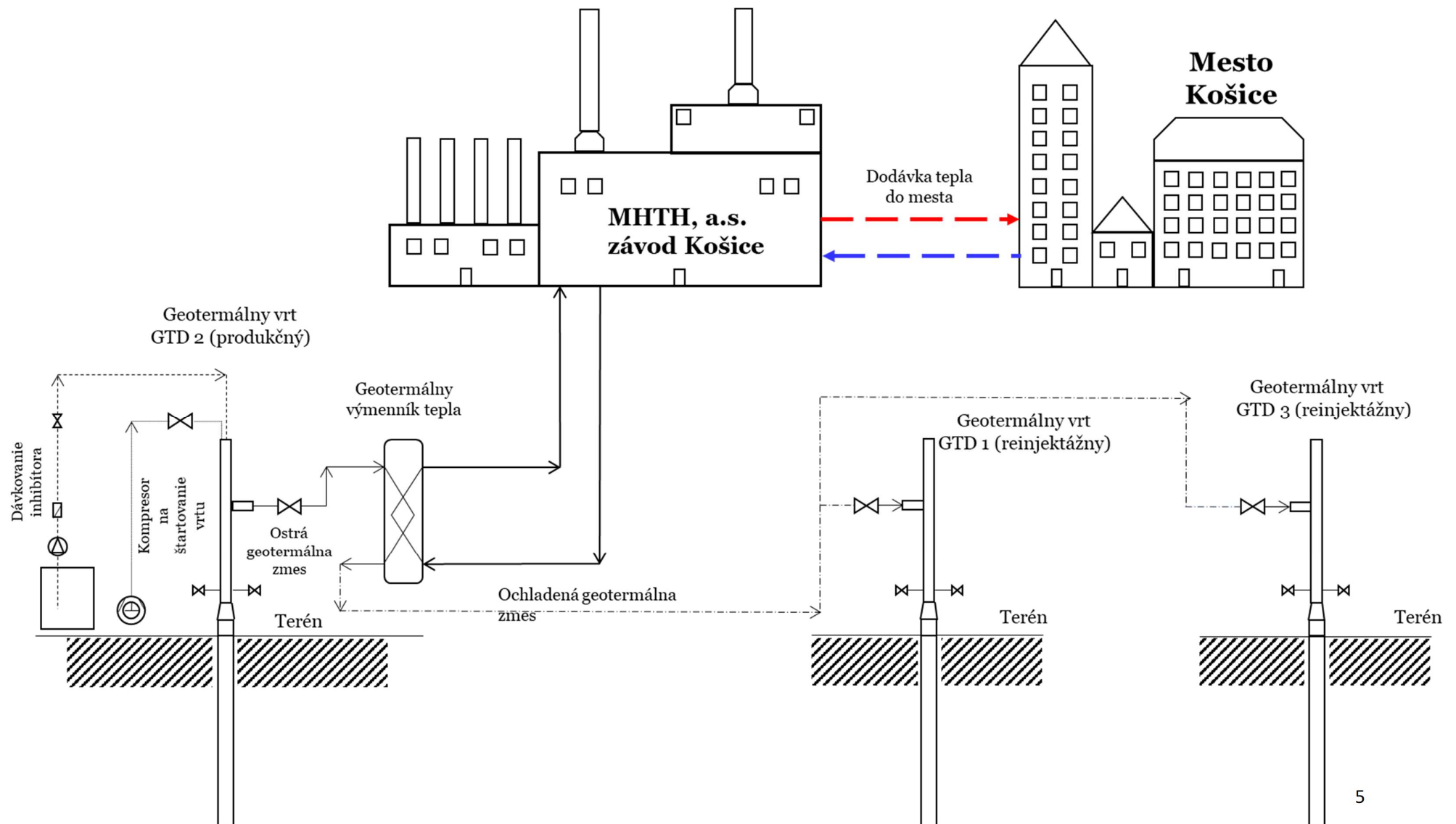
30.06.2022 bola podpísaná „Zmluva o spolupráci a budúcej zmluve o dodávke geotermálneho paliva“, medzi spoločnosťami MH TH a Geoterm Košice, a.s., v ktorej sa spoločnosť Geoterm Košice, a.s. zaviazala k výstavbe ďalších 3 vrtov a k celkovej dodávke tepla výkonu až 30 MWt od roku 2029. Hranicou dodávky tepla medzi Geoterm Košice a MH TH je odovzdávacia stanica tepla s kaskádou tepelných výmenníkov, ktorá bude inštalovaná v geotermálnom stredisku Svinica - Ďurkov. Ďalšie navyšovanie tepelného výkonu sa predpokladá v strediskách Olšovany (30 MWt) a Bidovce (30 MWt). Celkový predpokladaný tepelný výkon 3 geotermálnych stredísk je 90 MWt.

1.5 Príspevok projektu geotermálnej energie k napĺňaniu klimatických cieľov na úrovni SR

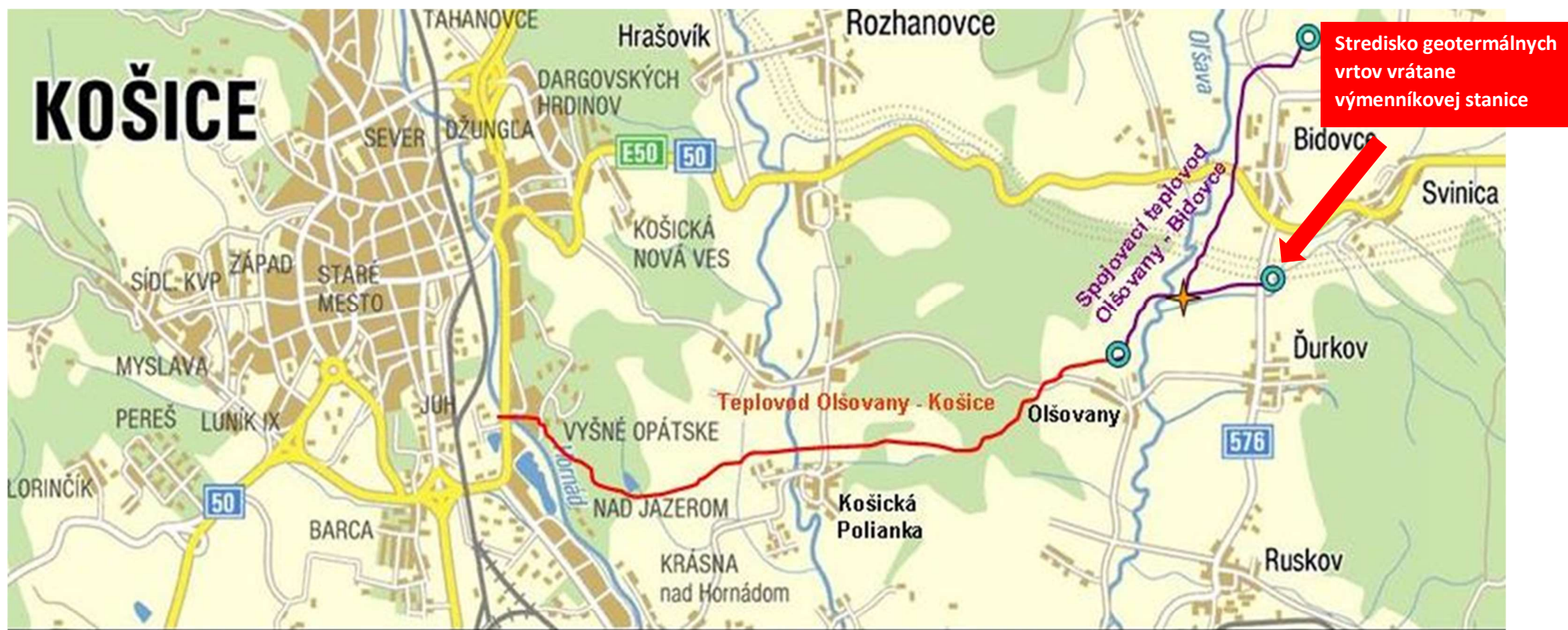
Národný projekt: **„Využitie geotermálnej energie v Košickej kotline“** výrazne prispeje k naplneniu cieľov definovaných v Integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne na roky 2021 – 2030 (ďalej len „INEKP“) pre oblasť OZE. Konkrétne tento projekt prispeje **k naplneniu cieľov dodávok tepla a chladu z geotermálnej energie v roku 2030 v SR**, ktoré boli definované v INEKP v roku 2019 pre SR na úrovni 50 kiloton ekvivalentu, čo predstavuje približne **582 GWh tepla**. Tento projekt tým pádom naplní ciele SR v oblasti dodávok tepla a chladu z geotermálnej energie **na úrovni min. 30 %** (180 GWh tepla) v roku 2030. Realizácia projektu tak významne prispeje nielen k dekarbonizácii SR v oblasti výroby tepla a chladu, ale aj k zvýšeniu podielu OZE v SCZT v Košiciach.

Prílohy: 2

Príloha č. 1 Schematické zobrazenie využitia geotermálnej energie

Príloha č. 2: Mapa trasy teplovodu z geotermálneho strediska v Svinici - Ďurkove do Teplárne v Košiciach

- Vysvetlivky:**
- Teplovod Olšovany - Košice
  - Spojovací teplovod
  - Stredisko Geoterm